

Una menció especial per als donants

PERE-A
FÀBREGAS

El passat 1 d'octubre les fundacions catalanes aplegades a la Coordinadora Catalana de Fundacions hem celebrat el III Dia Europeu de les Fundacions i Donants. Ho hem fet amb activitats diverses, incloses jornades de portes obertes i en alguns casos amb la publicació de les fonts de finançament, un exercici lloable de transparència en temps de desafecció ciutadana.

Precisament vull assenyalar l'encert de la inclusió de l'expressió "donants" en l'enunciat de l'esmentada jornada europea com a reconeixement del paper cabdal que aquests tenen en la creació, sosteniment i proveïment de serveis d'aquestes entitats sense afany de lucre.

La figura del "donant" és consubstancial a la gènesi de la pròpia institució fundacional. Pensem que la creació d'una fundació es caracteritza per l'existència d'una persona física o jurídica que destina uns diners a una fi-

nalitat social de la qual no pot ser beneficiària directament ni indirecta, diners que no pot rescatar en cap moment i que en cas de dissolució de la fundació aquell capital reverteix en una altra institució similar o bé a l'administració. Aquest retrat és exclusiu de les fundacions. Les associacions, les cooperatives o les ONG es mouen per altres marcs legals.

Estem parlant, doncs, de diners donats altruïstament. Diners finalistes, no abocats a un pou sense fons. Penseu que les fundacions executen programes d'actuació per pròpia iniciativa o en concert amb les administracions. Amb uns objectius i una rendició de comptes. Programes que van destinats a l'atenció sanitària, als serveis socials, a l'ensenyament, a la recerca, a la cultura, a la cooperació, a la conservació del medi ambient, al foment de l'esport... Serveis tots ells que repercuteixen en el nostre benestar i en la millora de la qualitat de vida física però també material i espiritual. O és que sentir una simfonia en una sala de concerts o contemplar un quadre en un museu no enriqueix el nostre esperit? Aquesta il·lusió per l'esperit forma part del bagatge d'actuació de fundacions d'aquests tipus. Com també ho és la in-

versió en recerca que permet avançar en la salut i a salvar vides.

Tots aquests guanys que ha assolit la societat catalana en termes de benestar material i espiritual, en una part molt significativa per les aportacions desinteressades dels donants que enalteixo en aquest article, necessitaríem que tinguessin continuïtat per poder disposar de més recursos. La crisi econòmica dels darrers anys ha fet minvar les subvencions públiques i el món empresarial hi ha estat menys pròdig.

No estem parlant necessàriament de xifres multimilionàries com les que aporten els mecenes nord-americans disposats a combatre la malària al món o a equipar un hospital oncològic sencer. A casa nostra, fins i tot fórmules senzilles com el crowdfunding o micro-mecenatge estan possibilitant tirar endavant projectes emprenedors desatesos per incerts o poc rendibles en termes purament mercantils però que en canvi satisfan una necessitat i ajuden a crear consciència cívica.

Molt sovint al nostre país té més impacte i mobilització la capta per una causa solidària on tots els donants se senten participants d'on van destinats els diners que per una col·lecció indeterminada tot i que la institució con-

vocant tingui molta anomenada. La Fundació Marató de TV3 és un exemple clar del primer cas, de mobilització col·lectiva. Com també la Fundació Banc dels Aliments, amb milers de voluntaris que aboquen temps i milers de donants que aporten recursos, amb uns resultats que possiblement no s'assolirien si el convocant fos un govern o un ajuntament. D'això, n'estic segur.

Un de cada set ciutadans espanyols fa cada any algun tipus d'aportació dinerària a una fundació. La mitjana l'any 2014 va ser de 134 euros. L'any 2005 era de 184 euros i l'any 2008, de 279. Estem parlant de xifres discretes, que també han patit la crisi, però que són fàcilment millorables a poc que ens conscienciem i que l'Estat també hi ajudi amb bonificacions fiscals.

La transparència en la gestió de les fundacions i la visualització pública dels seus "donants" ajudaran sens dubte a prendre consciència del paper cabdal de les donacions a les fundacions per a la prestació de serveis bàsics que beneficien el conjunt dels ciutadans.

★ L'autor és **president de la Coordinadora Catalana de Fundacions**